

der ønskede en Bane, tilsvarende en Sum, man vilde da kunne se, dels om der var nogen virkelig Interesse for et saadant Baneanlæg i de paagjældende Egne, og dels om man antog, at de vilde kunne rendere, og derefter vilde Regjeringen langt tidligere kunne faae et Overblik over, hvorvidt den skulde give Koncession for saadanne Baneanlæg eller ikke. Dette var, som sagt, dengang i de Aar den almindelige Mening, at det var en udmærket taktisk Maade, hvorpaa Jernbanerne nu i Fremtiden vilde blive anlagte, nemlig ved den Interesse, som Beboerne i de paagjældende Egne viste derfor. Jeg erindrer, at for en ca. 12 Aar siden, da den nuværende høitærede Finansminister var Indenrigsminister, sendte Svendborg Amts 3die Valgtreds sin Repræsentant til den daværende Indenrigsminister, og han bad Ministeren om at faae anlagt en Jernbane fra Svendborg til Odense. Ministeren tog meget velvillig imod ham og sagde, at det havde han ogsaa tænkt sig, og naar de Baner, som vare under Arbejde, vare fuldbendte og en ny Serie skulde blive forelagt, skulde denne Bane blive den første i Rækken. Men da vi fik at se, at vi selv kunde gjøre det, toge vi ikke noget Hensyn til dette Øste, som var blevet givet os dengang af Ministeren, og vi anlagde vor Bane selv privat mellem Svendborg og Odense. Vi have ikke haft nogen som helst Grund til at fortryde det, og det skulde ikke være os saa særdeles kjært, om Regjeringen vilde komme med Forslag om at kjøbe den for Statens Regning. Jeg tror, at vi i det Hele taget kunne være ligesaa godt tjente med, at vi have vor Bane privat. Giver den vel ikke fuldstændig den Rente, som man kunde ønske sig, have vi dog i andre Henseender saa megen Gavn af den, og den er saa imødekommende mod Befolkningen, at vi ikke tør antage, at vi, hvis den blev kjøbt af Staten og gik ind under Statens Styrelse, vilde have den Fordel af den, som vi nu have. Naar dette System af 1873 blev roft dengang saa meget, var det ganske vist ogsaa, fordi man antog, at Folk vilde være forsigtige med Hensyn til at fordrø Jernbaneanlæg, og man mente, at, om det skulde være, at der var nogen Bane, som blev anlagt, uden at der blev taget tilhørligt Hensyn til Konfluen og den Indtægt, som den skulde give, vilde det være en gavnlig Advarsel og være en Hemsto imod altsor hidfige Fordringer om Jernbaneanlæg. Dette Lovforslag, som vi idag behandle, giver jo et Vidnesbyrd om, at paa de Steder, hvor de to Ba-

ner ere blevne anlagte, har man ikke været saa fuldstændig nøieregnende med Hensyn til det Resultat, som mulig vilde komme ud deraf og jeg nærer derfor megen Betænkelighed ved altsor villig at indgaa paa den Fordring, der er stillet i Lovforslaget. Den høitærede Indenrigsminister omtalte netop forleden Dag — det var den 15de Januar — i Anledning af et Ønske, jeg ytrede om Statens Overtagelse af Thurstelegrafsen, at det kunde have sin Fare med at overtage den, fordi det kunde tænkes, at man saa vilde gaa den Vej selv at anlægge saadanne Telegrafslinier i den Tro, at, naar først de havde bestaaet i nogen Tid, vilde man nok være saa heldig at faae dem affatte til Staten. En lignende Frygt kan man altsaa og det i langt høiere Grad tænke sig, der kan være tilstede ved Jernbaneanlæg, idet Folk maaske kunde faae Lust til at anlægge Jernbaner, hvad enten de kunne betale sig eller ikke, i den Tro, som den høitærede Indenrigsminister siger, at, havde den først bestaaet i nogen Tid, vilde Staten nok kjøbe den. Jeg tror derfor, at vi af den Grund maa være i høi Grad forsigtige med Hensyn til Vedtagelsen af dette Lovforslag. Jeg bellager, at denne Dagsorden, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgtreds (Berg) indbragte i Lørdags, ikke blev vedtagen (Lh. Nielsen: Det er forbi!) Ja, det er forbi. Den indeholdt ikke nogen afgjort Modstand mod Tanken om at kjøbe, men den indeholdt i Grunden ikke Andet, end at det var en uheldig Lid, at Forslaget var kommet frem, navnlig under de nuværende Forhold, hvor vi ere saa stærkt beffjæstige med et langt større Kjøb af Jernbaner, og derfor havde det været mig kjært, om Dagsordenen var bleven vedtaget, i ethvert Fald skulde det være mig kjært, om denne Sag kunde blive udsat, indtil de andre større Jernbanespørgsmaal ere blevne afgjorte.

Lh. Nielsen: Det er gjentagne Gange blevet betonet, at det gjaldt om Statens og Statskassens Interesser, særligt er det sidste blevet meget stærkt betonet, og det er ganske sandt, at det gjælder om Statskassens Interesser; men man maa dog huske paa, hvad allerede den ærede Indenrigsminister har bemærket, at Statskassens Interesse har man ikke varetaget ved de Baneanlæg, der overhovedet ere skete, og da maaske mindst ved de sidste. Det forekommer mig, at der er endnu en Aredies Interesse at varetage, og det er de paagjældende Egenes Interesse. Jeg kan virkelig